

Національний стратиграфічний
комітет України

Стратиграфічний кодекс України

Київ 1997

Editorial board:

**Yu. V. TESLENKO (editor-in-chief), P. F. GOZHIL, K. Ye. ESIPCHUK,
V. V. PERMYAKOV, O. P. FISUNENKO**

Compiled by:

**V. A. VELIKANOV, A. M. OLEWASKA, P. F. GOZHIL, A. S. DRANNYK,
K. Ye. ESIPCHUK, V. Ye. ZOSIMOVICH, M. M. KORZHENEV, V. V. PERMYAKOV,
V. M. SEMENENKO, V. M. SCOBEL'EV, Ju. V. TESLENKO, O. P. FISUNENKO.**

Редакційна колегія

**Ю.В. ТЕСЛЕНКО (директорський редактор), П.Ф. ГОРЖИК, К.Ю. БОСНУК,
В.В. ПЕРМАКОВ, О.Л. ФІСУНЕНКО.**

Укладачі:

**В.А. БЕЛКАНОВ, А.М. ГЛЕБАСЬКА, П.Ф. ГОРЖИК, А.С. ДРАНИЙОК, К.Ю. БОСНУК,
В.Ю. БОСНОВИЧ, М.М. ХОРЯНСЬ, В.В. ПЕРМАКОВ, В.М. СЕМЕНЕНКО,
В.М. СКОБЕЛЕВ, Ю.В. ТЕСЛЕНКО, О.Л. ФІСУНЕНКО**

**STRATIGRAPHIC
CODE OF UKRAINE**

Confirmed

by National Stratigraphic Committee of Ukraine

2 nd April 1997

Передмова.....	6
Стратиграфічний кодекс України	
Вступ.....	8
1 Загальні положення.....	9
2 Концептуальна основа.....	11
3 Основні терміни.....	11
4 Стратиграфічні підрозділи.....	12
4.1. Стратиграфічні підрозділи.....	12
4.2. Хроностратиграфічні підрозділи.....	13
4.3. Літостратиграфічні підрозділи.....	13
4.4. Біостратиграфічні підрозділи.....	15
4.5. Петростратиграфічні підрозділи.....	16
4.6. Магнітостратиграфічні підрозділи.....	17
4.7. Кліматостратиграфічні підрозділи.....	18
4.8. Сейсмостратиграфічні підрозділи.....	18
4.9. Циклостратиграфічні підрозділи.....	19
5. Стратиграфічні шкали.....	19
6. Валідність стратиграфічних підрозділів.....	21
7. Основні правила стратиграфічної номенклатури.....	22
8. Правила публікації та авторство.....	22
9. Право пріоритету.....	23
10. Стратиграфічні схеми.....	24
Додатки	
1. Правила вибору та опису стратотипів.....	26
2. Порядок складання та затвердження стратиграфічних схем для території України.....	28
3. Геохронологічні еквіваленти стратиграфічних підрозділів.....	32
4. Загальна стратиграфічна шкала докембрію України.....	33
5. Загальна стратиграфічна шкала мезозою та палеозою України.....	34
6. Регіональна стратиграфічна шкала неогену та палеогену України.....	36
7. Загальна стратиграфічна шкала четвертинних відкладів України.....	38
Стратиграфічна схема (зразок).....	39

В зв'язку з необхідністю розробки стратегічного плану України для потреб економічної науки та у відповідності з рішенням Державного комітету України по географії і використанням надр Кабінету Міністрів, Національний стратегічний комітет створив в 1984 р. комісію по розробці проекту Стратегічного плану України.

До розробки проекту були залучені спеціалізовані Інститути географічної науки, Інституту географії, мінералогії та рудознавства, Інституту геофізики Національної Академії наук України, Державного геологічного підприємства «Держгеоцентр» Держкомгеології, Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ Кірової по стратегічній геології та гірничості Національного стратегічного комітету України. До складу Комісії входили: В.А. Величенко, А.М. Гавриш, П.Ф. Гамма (голова), А.С. Дришак, К.В. Осипчук (заступник), М.М. Кораняк, В.В. Пармалов (секретар), В.М. Сабелко, Ю.В. Тесляк, О.П. Фігуринко.

В процесі підготовки проекту Кабінету було організовано та проведено у відповідній мережі матеріальне міжнародного стратегічного співробітництва (Мі., 1983), Стратегічного плану СРСР (Л., 1977), Стратегічного плану (Л., 1992), зарубіжних стратегічних кодексів (М., 1981), North American Strategic Code (Торонто, 1983), International Strategic Code: a Guide to Strategic Classification, Technology and Process (Лондон, 1994), і інших спеціальних кодексів «Применение стратегических карт», «Стратегия» Г.П. Ломова «Основы стратегия» (М., 1.1-2.1977-78), М.А.Семетова «Стратегия и геоэкономическая программа» (М., 1974), Ю.В.Тесляк «Основы стратегия содержания образования» (К., 1976), М.Ф. Вайсман «Введение в геоэкономическую картографию» (К., 1979), Д.Л.Степанов и М.С.Масловских «Основы стратегия» (Л., 1979), А.А.Харин «Геоэкономический аспект стратегия» (Новосибирск, 1980), М.Ф. Вайсман «Геоэкономический аспект стратегия формаций земного покрова» (К., 1983), «Стратегический аспект развития экономики Украинского плана» под ред. К.Е. Вайсман (К., 1984), О.П. Фигуринко «Применение стратегия» (Новосибирск, 1983), С.А. Марин В.И. Смирнов «Применение стратегия» (К., 1983), С.В. Харин «Введение в геоэкономическую картографию» (М., 1985), «Стратегия СССР. Национальный доклад» под ред. К.А. Харина (М., 1983), Н.П. Харин «Геоэкономический аспект стратегия Украинского плана» (К., 1988) та ін. Крім цього, використано дані «Стратегический план фазового і доповідного України» (К., 1993).

Національний комітет економіки і використання надр України, а також відповідні доповідні дослідження, виконані в 1995 р. був розроблений розробка проекту Кабінету, який був розроблений відповідно до вимог і наслідків організації, ВУЗ'ом та отриманими професійними дослідженнями для аналізу і обговорення.

До середини 1996 р. Комісія отримала 110 письмових зауважень, доповнень і побажань та два альтернативних проекти Кодексу: один з Інституту геохімії, мінералогії і рудоутворення (укладач В.М. Скобелев), другий - з Луганського педінституту (укладач О.П. Фісуненко).

На засіданні Комісії були розглянуті усі прислані матеріали. Активне обговорення проекту пройшло в Державному геологічному підприємстві «Луганськгеологія», УкрДГРІ, Луганському педінституті, антропогенній секції ІНКУ, на засіданнях НТР Державних геологічних підприємств «Південукргеологія», «Кримгеологія», «Геопрогноз». Численні ґрунтовні письмові зауваження до проекту надіслали провідні стратиграфи країни: В.В.Кір'янов, М.Ф. Носовський, М.Ф. Неклич, В.І. Полетаєв, В.Ю. Зосимович та ін. Всі вони направлені на покращання проекту Кодексу і більш поглибленого відображення унікального досвіду стратиграфічних досліджень, накопиченого в Україні, особливо за останні десятиріччя.

Комісія прийняла 53 зауваження та ряд матеріалів із альтернативних кодексів і використала їх при остаточній редакції Кодексу. Решта зауважень відхилено з відповідною мотивацією.

При роботі над остаточною редакцією Кодексу члени Комісії одностайно висловились за необхідність видання «Посібника по стратиграфічних дослідженнях в Україні», в якому будуть сконцентровані рекомендації, поради, правила і т.п., що не є елементами Кодексу, але щоденно використовується при конкретних стратиграфічних роботах. Уніфікація процедур цієї сторони геологічної практики повинна стати наступним кроком в створенні нормативної бази стратиграфічних досліджень в Україні.

Із затвердженням даного Кодексу слід чекати нової хвилі інтересів до проблем теоретичної і практичної стратиграфії з боку українських геологів. Публікації монографій та статей з цих питань та направлення відповідних матеріалів в Національний стратиграфічний комітет України (252601 Київ-601, вул. О.Гончара, 55-6, ІГН НАНУ) сприятимуть накопиченню потенціалу для наступного удосконалення регламенту стратиграфічних досліджень в країні.

Вступ

Земля кори на території України складена утвореними від найдавніших порід архей до голоцену. В процесі геологічної історії тут сформувались різноманітні, різні за будовою геоструктурні елементи земної кори з властивими їм асоційованими корисними копалинами. В Україні отримали широкий розвиток дослідження надр - від детальних геолого-розвідувальних робіт до фундаментальних наукових узагальнень в різних галузях наук про Землю. Їх базисом є уявлення про стратиграфію гірських порід, які складають територію країни. Однак, з більш ніж 150- річних стратиграфічних досліджень в Україні тільки останні три десятиріччя вони виконувались в межах певних правил, які регламентувались спочатку посібником «Стратиграфічний класифікаційний, термінологічний і номенклатурний» (Л. ВСЕГЕН, 1963), а згодом «Стратиграфічним Кодексом СРСР» (Л. МСК СССР, 1977).

В зв'язку із проголошенням незалежності України, Радянської Федерації та інших держав на території бывшего СРСР, а відповідно з цим і припиненням дії положень «Стратиграфічного Кодексу СРСР» не тільки в Україні, але навіть в межах Росії, де був прийнятий «Стратиграфічний Кодекс» (1992), геологічна служба України виходила без документів, які регламентували дослідження одного із базисних напрямків геологічного вивчення території України - стратиграфію. Разом з тим, перед українською геологічною службою поставали нові білі та масові виклики щодо робіт по регіональному геологічному вивченню країни. Воно виступає пріоритетним напрямком, що забезпечить адекватнісний геологічний картографування середнього і крупного масштабу. В цій ситуації Національний стратиграфічний комітет України прийняв рішення про створення Стратиграфічного кодексу України. На відміну від документів, які діяли раніше, в якому окремим розділом розглядається концептуальна основа, в якій найбільше значення набувають операційні принципи стратиграфічних робіт. В Кодексі відомість класифікація стратонів за критеріями їх розповсюдження по території. В основі класифікаційних радів стратонів покладено, крім як «International Stratigraphic Guide», 1994, їх стратиграфічні ознаки, за якими вони виділені. Разом з тим, Кодекс пропонує класифікацію стратиграфічних шкал (міжнародну, загальну, регіональну, місцеву) стосовно до конкретних вимог розробки стратиграфічних схем. Внесені зміни щодо об'єму та значення регіонарусу (горизонту). Відновлюється статус регіонарусів, які в своїй стратиграфічній послідовності відносяться єдиністю геологічної історії області свого поширення (регіонів або групи суміжних регіонів) широким принципом кореляції з підрозділами Міжнародної стратиграфічної шкали. Регіонаруси є місцевими стратоними регіональних стратиграфічних шкал. З їх складу виключено як зайвий стратон-дом.

Хроностратиграфічні підрозділи Міжнародної шкали розглядаються в Кодексі доволі схематично, тому що їх зміст та об'єм регламентується рішеннями Міжнародного Геологічного конгресу.

Разом з тим, в цю категорію внесені магніостратиграфічні підрозділи. Підтверджена літтимність загальних стратиграфічних шкал, які створюються на основі Міжнародної шкали для окремих крупних елементів земної кори. Місцеві стратиграфічні шкали деталізовані включенням в них деяких підрозділів, які виділені з підстави літологічних, петрографічних, циклостратиграфічних, клімато-стратиграфічних ознак; внесено уточнення в назву рангу деяких стратонів (наприклад, пласт-маркер, сейсмогоризонт-маркер).

Особливість даного Кодексу полягає в спробі викласти в одному документі правила, які відносяться як до осадових утворень фанерозою (включаючи четвертинні), так і вивержених порід, широко розповсюджених на території України.

Ймовірно, що в недалекому майбутньому виникне необхідність створення окремих кодексів для порід докембрію і специфічних відкладів четвертинної системи.

Подальше удосконалення геологічних, в тому числі і стратиграфічних, досліджень в Україні дозволить отримати нові матеріали для доповнення, деталізації, а на певному етапі і модернізації Кодексу. Роботи в цьому напрямку повинні орієнтуватися на максимальне зближення вимог Стратиграфічного кодексу України до міжнародних стандартів. Такий процес буде сприяти розумінню геологічних подій на території нашої країни в контексті глобальної геологічної історії, що слугуватиме справі нарощування мінерально-сировинної бази народного господарства України.

I. Загальні положення

1.1. Стратиграфія – розділ геології, що вивчає просторово-часові співвідношення геологічних тіл.

1.2. Стратиграфічний кодекс України (СКУ) – нормативний документ основних положень, що визначають систему стратиграфічної класифікації, термінології та номенклатури і регламентує правила їх застосування на території України.

1.3. Положення СКУ забезпечують одноманітність підходів до стратиграфічної практики при геологічних дослідженнях в Україні.

1.4. СКУ передбачається класифікація стратиграфічних підрозділів, що наведена в табл.1.

1.5. СКУ затверджується, коректується або скасовується рішенням Пленуму Національного стратиграфічного комітету України (НСК України) за поданням комісії з стратиграфічної номенклатури та термінології НСК України, яке приймається не менш ніж 3/5 голосів її членів.

1.6. При неможливості за об'єктивними причинами скликати засідання комісії або Пленуму НСК України для вирішення питань змін у Кодексі можливо проведення анкетування шляхом поштового опитування їх членів з наступним повідомленням у друкованих органах про результати підрахунку голосів.

Класифікація стратиграфічних підрозділів

Категорія стратиграфічних підрозділів	Стратиграфічні підрозділи
Хроностратиграфічна	Акротем Еокотем Ератем Система Відріл Друс Хронозона Тільки для четвертинної системи Роділ Ліній Ступінь
Літостратиграфічна	Основа Серія Силь Верства з геострафічною назвою Допоміжна Томар Піоча Пласт-маркер
Біостратиграфічна	Основа Релієфус (горизонт) Біостратиграфічні зони різного типу Допоміжна Примка, верства з (фаскетта, факетта)
Петростратиграфічна	Полікортекс Комплекс
Магнітостратиграфічна	Суперіона полярності Ортозона полярності Субзона полярності
Кліматостратиграфічна	Кліматоліт Палеогоризонт Стадія
Сейсмостратиграфічна	Сейсмокомплекс Сейсмогоризонт-маркер
Циклостратиграфічна	Циклість різного рівня

2. Концептуальна основа

2.1. SKU побудований на двох основоположних загальногеологічних принципах:

а) об'єктивної реальності та неповторності стратиграфічних підрозділів, що дає можливість розчленовувати та корелювати геологічні утворення і відображає нерівностійкий-неперервний процес поступового розвитку земної кори;

б) актуалізму, що визначає процедуру розчленування та кореляції цих утворень.

2.2. Похідними від принципу актуалізму є наступні операціональні принципи стратиграфії:

а) при первісній послідовності наверхствувань покриваюча верства завжди надходить за підстиляючу;

б) геологічні утворення можуть бути розчленовані за відмінністю та корельовані на основі подібності виявлених в них палеонтологічних решток;

в) гірські породи, що залягають у відокремлених розрізах, можуть мати ознаки, які свідчать про одночасовість їх утворення (принцип хронологічно-життєвих ознак);

г) сумісна присутність у проміжному розрізі провідних стратиграфічних ознак, що притаманні двом відокремленим геологічним тілам, може свідчити про відновлюваність цих тіл.

2.3. Множинність стратиграфічних ознак визначає існування множинності незалежних одна від одної рівноправних рядів стратиграфічних класифікацій.

2.4. Стратиграфічними можуть прийматися наступні ознаки: літологічні, мінералогічні, петрографічні, палеонтологічні, палеогеографічні, фізичні, хімічні та інші.

2.5. Операціональними одиницями стратиграфії є стратиграфічні підрозділи (стратони), що виділені на основі притаманних їм стратиграфічних ознак.

2.6. Виділення стратонів базується на загальних правилах логіки щодо класифікаційної процедури.

3. Основні терміни

Геологічне тіло – в стратиграфії – сукупність гірських порід, що відображає певний етап геологічної історії регіону або його частини; за своїми характеристиками відрізняється від суміжних утворень.

Геохронологічна шкала (шкала відносного геологічного часу) – таксономічний ряд часових еквівалентів підрозділів Міжнародної стратиграфічної шкали.

Геохронологічний підрозділ – інтервал відносного геологічного часу, за який сформувався певний стратон, включаючи час внутрішніх переривів.

Геохронометрична шкала (шкала «абсолютного» геологічного віку) – послідовний вертикальний ряд реперного датування (в млн років) границь стратиграфічних підрозділів Міжнародної стратиграфічної шкали.

Границі стратиграфічного підрозділу: стратиграфічні площини, що розділяють в розрізі утворення з різними стратиграфічними ознаками; латеральні – фіксують межі латерального поширення певного стратону.

Датований рівень – шістьма або малою, зуживий досить чітко означений інтервал розрізу, який має геоморфологічне, геокронометричне датування або фіксує суттєві зміни біостратиграфічних ознак

Віставлення стратиграфічне – порівняння відокремлення розрізу за однією або кількома стратиграфічними ознаками.

Опорний стратиграфічний розріз – найбільш повний розріз певного стратиграфічного підрозділу в даному геологічному районі, структурно-фаціальному районі, окремій території з якомога повною літологічною, петрографічною, мінералогічною, стратиграфічною та іншими характеристиками і чітко визначеною та обґрунтованою нижньою та верхньою стратиграфічними границями

Регіон геологічний досить великий палеобасейс седиментації, палеобіогеографічна область або територія прояву мусуно-налітничих діяльності, кожний з яких характеризується у якийсьбудь відрізок геологічної історії загальними специфічними рисами геологічного розвитку. Поділяється на структурно-фаціальні райони або зони.

Склад стратиграфічного підрозділу – перелік стратиграфічних підрозділів, що складають даний стратон

Стратиграфічна класифікація – групування стратиграфічних підрозділів за характером і масштабом неоднорідності обраної стратиграфічної ознаки

Стратиграфічна кореляція – встановлення рівночасності стратиграфічних підрозділів у просторозі відокремлення розрізів

Стратиграфічна номенклатура – регламент процедури утворення, застосування та індексації найменувань стратиграфічних підрозділів, сукупність найменувань стратонів всіх рівнів і класифікаційних рівнів

Стратиграфічна ознака (критерій) – властивість гірських порід (літологічна характеристика, органічні рештки, мінералогічний і петрографічний склад, фазичні та кімічні особливості тощо), за якими виділяється стратон

Стратиграфічний підрозділ (стратон) – гірська порода чи сукупність гірських порід, які відокремлюються за притаманними їм стратиграфічними ознаками

Стратиграфічне розчленування – виділення з розрізів стратонів за ступенем розбіжностей за повільності притаманних їм стратиграфічних ознак.

Стратиграфічна таксономія – сукупність таксономічних одиниць в порядку їх підлеглості за рангом. Кожний класифікаційний ряд стратиграфічних підрозділів має самостійну таксономічну шкалу, яка не співпадає з іншими іншими шкалами другого ряду

4. Стратиграфічні підрозділи

4.1 За критеріями виділення стратиграфічні підрозділи об'єднуються в наступні категорії хроностратиграфічні, літостратиграфічні, біостратиграфічні, петростратиграфічні, мінерало-стратиграфічні, клімато-стратиграфічні, сейсмо-стратиграфічні і цикло-стратиграфічні

4.2. Хроностратиграфічні підрозділи об'єднують гірські породи, які сформувались в певні етапи розвитку земної кори та органічного світу. Слугують еталонами для планетарних кореляцій, мають потенційно глобальне поширення, ізохронні границі.

4.2.1. Встановлені наступні хроностратиграфічні підрозділи (від елементарного до вищого): хронозона, ярус, відділ, система, ератема, еонотема, акротема.

4.2.2. Хронозона – елементарна одиниця підпорядкована ярусу. Виділяється в стратотипі ярусу або має свій стратотип. Характеризується специфічним зональним комплексом органічних решток. Границя між хронозонами встановлюється по зміні систематичного складу останнього.

4.2.3. Ярус – стратон підпорядкований відділу, поділяється на під'яруси (нижній, середній, верхній) та хронозони, сума яких складає стратиграфічний об'єм ярусу. Має власний стратотип.

4.2.4. Близькі за своєю характеристикою яруси об'єднуються у відділи, на які виділяється система.

4.2.5. Системи складають ератеми, ератеми – еонотеми, еонотеми – найкрупніші хроностратиграфічні підрозділи – акротеми.

4.2.6. Хроностратиграфічні підрозділи за рангом вищі ярусу, як правило, не мають стратотипів. Їх стратиграфічні об'єми визначаються за сумою об'ємів стратонів більш низького рангу, що входить до їх складу.

4.2.7. Границі хроностратиграфічних підрозділів встановлюються в стратотипових розрізах або у вибраному стратотипі границі.

4.2.8. Хроностратиграфічні підрозділи, за винятком хронозон (див. п.4.4.3), мають найменування від назв географічних або етнічних об'єктів в стратотиповій місцевості (пермська система, титонський, маастрихтський яруси), а також за рівнем розвитку органічного світу (палеозой). Відділи системи як правило, називаються за положенням в розрізі (нижній, середній, верхній), але можуть мати і власні назви (сейас).

4.2.9. Встановлення хроностратиграфічних підрозділів, їх стратиграфічних об'ємів і положення границь є компетенцією Міжнародного геологічного конгресу або уповноважених ним органів.

4.3. Літостратиграфічні підрозділи – сукупність гірських порід, виділених за літолого-фаціальними ознаками, які відрізняють їх від суміжних гірських порід. Палеонтологічні рештки є показником відносного геологічного віку і складовим елементом фаціальної характеристики підрозділу.

4.3.1. В складі літостратиграфічних підрозділів розглядаються основні та допоміжні стратони.

4.3.2. Основні літостратиграфічні підрозділи (від елементарного до вищого): верстви з географічними назвами, світа, серія.

4.3.3. Верстви з географічними назвами – елементарні літостратиграфічні підрозділи, критерієм виділення яких є спільність одного чи декількох літофаціальних ознак, які дозволяють відрізнити його від суміжних верств. Входять до складу світи або підсвіти, але не завжди простежуються на всій площі їх поширення. Мають стратотип або самостійний, або в стратотипі світи. Найменування за назвою якого-небудь географічного об'єкту в стратотиповій місцевості або поблизу неї.

У вугленосних відкладах Донецького басейну верстви вапняків та вугілля

традиційно позначаються буквенно-цифровими індексами, призначеним для даної сайти (записом заглавними, наприклад - H₁ і вуґіалі - прописними, наприклад h₁, буквами)

4.3.4. **С а і т а** - єдине геологічне тіло з властивим йому, відмінним від сусіднього геологічного тіла, літологічним складом, який сформувався в часі в одних і тих же або близьких фізико-географічних умовах. Макс стійкі на своїй площі поширення літолого-фаціальні ознаки, які приймаються за критерій для її встановлення. При деякій їх вираженості сайти може поділятися на підсайти, верстви і географічними назвами. В ній також можуть виділятися допоміжні літо- і біостратиграфічні підрозділи (за винятком товщ). Стратиграфічні границі чіткі - ізокронні або діхронні, виражені площинками різного роду неспіввідносностей (за винятком внутрішньокорформаційних), границями площинками, які відбивають достатньо різку зміну літолого-фаціальних особливостей порід, різні - поступовими переходами, при яких положення границі визначається умовно. Латеральні - у вигляді зон виступування або поступового переходу.

Поширення сайти обмежене одним структурно-фаціальним районом. Його частиною або декількома сусідніми структурно-фаціальними районами, рідше - частиною геологічного регіону з близькими умовами осідментарії

Органічні рештки не є критерієм для виділення сайти, оскільки є лише доповненням до її фаціальної характеристики і показником відносного геологічного віку порід.

Сайти має стратотипи. Найменування за яким-небудь географічним об'єктом в стратотиповій місцевості або поблизу ній (можулинська сайти), за винятком сайті донецького палеозою - за географічним об'єктом та буквенно-цифровим індексом.

П і с с е і м а - частини сайти, виділяється за змінами літолого-фаціальних характеристик порід, які не порушують уявлення про загальну генетичну цілісність сайти. Піссейти не завжди мають чіткі границі, можуть поділятися на верстви і географічними назвами і допоміжні літо- і біостратиграфічні підрозділи (за винятком товщ). Піссейти можуть виділятися не на всій площі поширення сайти, диспонує останню частково нерозчленованою в деяких районах її розвитку. Найменування за назвою сайти з приставками нижньо-середньо-верхньо або з префіксами латинськими (знизу вгору), якщо кількість піссейт більше трьох.

4.3.5. **С е р і я** - літостратиграфічний підрозділ крупного роду, складно-побудоване різнофаціальне геологічне тіло, яке відбиває етап осадконагромадження або вулканізму в регіоні. При можливості поділяється на сайти, суміжні стратотипіві яких складає стратотип серії.

Нерозчленовані серії мають власний стратотип. Стратиграфічні границі ізокронні або діхронні, виражені площинками регіональними хутових або стратиграфічних неспіввідносностей, а також проявами інтрузивного магматизму. Найменування за яким-небудь географічним об'єктом в області поширення (польська серія).

4.3.6. **Допоміжні літостратиграфічні підрозділи** пенка, товща, пласт-маркер. Їх стратиграфічні границі можуть бути ізокронними або діхронними по відношенню до рубежів хроностратиграфічних підрозділів. Сталорядкованість допоміжних літостратиграфічних підрозділів не регламентується, які-небудь ознаки їх встановлення і використання не передбачаються.

4.3.7. П а ч к а – сукупність порід з властивою їм деякою спільністю літологічних ознак, які відрізняють її від суміжних утворень. Характеризуються великою потужністю. Може входити до складу світи, підсвіти, товщі, займаючи в них локальне, переважно лінзовидне положення. Позначається в межах вибраного стратону (знизу вверху) арабськими цифрами або буквами українського чи латинського алфавітів з вказівкою в дужках породи, що складає пачку.

4.3.8. Т о в щ а – сукупність порід з властивою їм деякою спільністю літологічного складу, особливостями чергування в розрізі гірських порід. Потужність може коливатись в значних межах. Стратиграфічні границі більшою мірою горизонтальні, рідше-ізохронні. Латеральні границі не завжди прослідковуються.

Товща встановлюється при неповноті даних для виділення цих геологічних тіл в ранзі основних літостратиграфічних підрозділів (відсутність достовірних даних про співвідношення з утвореннями, що залягають вище або нижче, товщі поширення та ін.). Допускається виділення товщі по керну поодиноких свердловин або при малому виході керну. В результаті наступних досліджень можливе переведення товщі в ранг світи або підсвіти. Може поділятися на підтовщі. Рекомендується посилання на опорний розріз. Найменування складається із слова «товща» з вказівкою переважаючої гірської породи, або із географічної назви якого-небудь об'єкту в області поширення і слова «товща», або із географічної назви і назви гірської породи без слова «товща».

4.3.9. П л а с т - м а р к е р – позамаштабний і позаранговий допоміжний літостратиграфічний підрозділ, пов'язаний строго визначеним стратиграфічним рівнем, розповсюджений на достатньо обширній території. Має малу потужність. Різко відрізняється за речовинним складом від оточуючих порід на всій площі розповсюдження.

Найменування за назвою породи, що складає пласт-маркер, або її літологічних особливостей.

4.4 Біостратиграфічні підрозділи – сукупність гірських порід, що виділяються за характером та масштабом неоднорідності виявлених в них комплексів органічних решток, які відрізняються від таких в підстеляючих та прикриваючих утвореннях.

4.4.1. В складі біостратиграфічних підрозділів розглядаються основні і допоміжні стратони.

4.4.2. Основні біостратиграфічні підрозділи (від елементарного до вищого): біостратиграфічні зони різних рангів, регіоцарус (горизонт).

4.4.3. Біостратиграфічна зона – сукупність гірських порід, охарактеризованих зональним комплексом органічних решток. Стратиграфічні границі між ними встановлюються на рівні зміни як окремих характерних таксонів, так і всього зонального комплексу фауни або флори. Латеральні границі визначаються межами поширення біостратиграфічної зони. Найменування по одному або двох характерних вказівних таксонах з біозонального комплексу органічних решток з добавкою попереду слова «зона».

Автор таксону при цьому не визначається (зона *Amaltheus margaritatus*). При частому згадуванні допускається йменувати зону однією видовою назвою в послідовності зі словом зона (зона *margaritatus*). Терміни, які визначають вид біостратиграфічної зони, у найменування не включаються, але наводяться при її опису. Виділення однієї біостратиграфічної зони серед нерозчленованих на зони відкладів або її

встановлення в одному розрізі: не допускається. Я цих випадках моєт вивчатися допоміжний біостратиграфічний підрозділ - гурські плароди з (фауною, флорою).

4.4.4 Найбільш важливими є наступні види біостратиграфічних зон Комплексна зона (ценозова) – сукупність гурських порід, які зберігаються від суміжних відкладів каліанним в них комплексом решток давніх організмів

Зона розповсюдження таксону (рангова зона, біозона) – сукупність гурських порід, в яких спостерігається повне стратиграфічне розповсюдження вибраного таксону.

Фікогенетична зона (факозона) – сукупність гурських порід, в яких розповсюджений таксон, що репрезентує частину конкретної філогенетичної лінії, є індексом даної біостратиграфічної зони

Зона розкату (вимезона, елібаль) – сукупність гурських порід, які фікуює розквіт або максимум частоти появи якого-небудь таксону або групи таксонів органічних решток

Тампазона – сукупність гурських порід в даному районі або регіоні, в яких стратиграфічне розповсюдження вибраного таксону більш вузьке на відміну від його загального розповсюдження.

Конкурентна зона розповсюдження (конкурентно-рангова зона) – сукупність гурських порід, які відносять решток викопних організмів, розповсюдження яких на поточничних стратиграфічних рівнях часомно перекривається.

Екозона – сукупність гурських порід, які вміщують органічне решток, які відносять певну прижиттєву асоціацію давніх організмів. Споріднені екозони, які зустрічаються в розрізі, можуть об'єднуватися в співтеоретичні

4.4.5. Біостратиграфічні зони, які встановлюються по різних групах органічних решток, неспівпадають і мають право на самостійне визначення, навіть якщо ці групи співпадають, не співпадають або перекриваються одна з одною

4.4.6 Для біостратиграфічних зон повинні встановлюватися опорні розрізи, де вони найбільш повно представлені

4.4.7. Регіо-хорус (горхонт) – сукупність гурських порід та комплексу органічних решток, які сформувалися на певному етапі геологічної історії даного геологічного регіону. Об'єднуються від суміжних утворень субіліна регіональний характером послідовності та речовинного складу порід і фісальною стійкістю класифікації видів видів, родів та окремих таксонів більш високим рангом званым боги

Визначаються як палеонтологічним критерієм При варіабільності в комплексі органічних решток, які стійко прослідковуються у вертикальному розрізі, регіохорус може поділятися на підрегіохоруси. Мис стратотип В сильші регіохорусу можуть вивчатися світи, біостратиграфічна зона, допоміжні біо- і гіостратиграфічні підрозділи Найменування як назви географічного або адміністративного об'єкту в стратотиповій місцевості або поблизу неї (контактний, сарматський регіохорус)

4.4.8 Допоміжні біостратиграфічні підрозділи - гурські породи з (фауною, флорою) - застосовуються при відсутності достатніх підстав для встановлення біостратиграфічної зони Найменування утворюється з назви гурської породи та характерного представника вищогої фауни або флори (ліскова з Екодука чигула)

4.5 Лестростратиграфічні підрозділи – сукупність гурських порід, які частково або повністю втрачають ознаки первинної нерівності. Виділяються за лестрографіко-мінералогічними ознаками

4.5.1. Петростратиграфічні підрозділи можуть не мати чітко виявлених стратиграфічних і латеральних границь. Відповідна границя в такому разі проводиться за принципом.

4.5.2. Петростратиграфічний підрозділ може бути розповсюдженим в частині або в цілому районі (зоні), в декількох суміжних районах (зонах), геологічному регіоні.

4.5.3. Виділяються стратони (від елементарного до вищого):

Комплекс – сукупність генетично поєднаних гірських порід, які характеризуються єдністю формаційно-петрографічних особливостей. Найменування від назви будь-якого геологічного об'єкту, розміщеного в стратотиповій місцевості або від назви неї, з додатком терміну, який визначає основну формаційно-петрографічну характеристику стратону (бердичівський мігматитовий комплекс). Має власний стратотип.

Стратон – декілька генетично поєднаних комплексів, які відрізняються від одного формаційно-петрографічними ознаками. Найменування за назвою будь-якого геологічного об'єкту в області розповсюдження. Стратотип складається із суми стратотипів комплексів, які об'єднує цей стратон.

4.6. Магнітостратиграфічні підрозділи – сукупності гірських порід, які мають стійку палеомагнітну характеристику – магнітозони. Виділяються за стійкістю їм полярністю первинної залишкової намагніченості, яка зафіксувала інверсії напрямку геомагнітного поля Землі в геологічному минулому.

4.6.1. Розрізняються магнітозони прямої і оберненої полярності, які представлені відповідно породами з прямою (напрямок вектора залишкової намагніченості аналогічний напрямку сучасного магнітного поля) та оберненою (з протилежним напрямком вектора) намагніченістю.

Магнітозони прямої полярності позначаються латинською буквою N (normal), оберненої – R (reversed), перемінної (змінаної) – RN або NR, в залежності від того, чи полярність переважає.

4.6.2. Границі магнітозон представлені інверсійними переходами. Якщо інверсійний перехід, що фіксує зміну стійкого поля однієї полярності стійким полем іншої, займає істотну по потужності частину розрізу, може бути виділена зона проміжної полярності. При швидкій зміні полярності інверсійний перехід включається в нижню по розрізу магнітозону.

4.6.3. Приймаються наступні магнітостратиграфічні зони (від елементарної до складної) субзона полярності, ортозона полярності, суперзона полярності.

4.6.4. **Субзона полярності** – елементарна одиниця магнітостратиграфічної шкали, яка відповідає монополярному інтервалу стратиграфічного розрізу. Підпорядкована ортозоні полярності. Індукується з вказівкою полярності (д, г) і порядкового номера в ортозоні знизу вверх (n1, r2). Можливе найменування за назвою географічного об'єкту в області розповсюдження.

4.6.5. **Ортозона полярності** інтегрує в розрізі сукупність гірських порід з переважанням прямої або оберненої первинної залишкової намагніченості та протилежними субзонами протилежної полярності. Зустрічаються і монополярні ортозони. Підпорядкована суперзоні полярності. При індексації ортозон вказується переважання полярності (N, R або NR) та порядковий номер знизу вверх в рамках відповідного стратиграфічного підрозділу. Для глобально ідентифікованих ортозон дозволена пліоцену і плейстоцену дозволяється застосування раніше прийнятих найменувань (ортозона Брюнес (N), ортозона Матуяма (R)).

4.6.6. *Субстратна дисперсія* - частини на структуральному об'єкті частини стратиграфічного епізоду, які складаються із двох епізодів. Для кожного з них визначено певні часові межі в межах даного епізоду.

4.6.7. *Стратотема* - мактостратиграфічна підрозділка, що охоплює в структурі хроностратиграфічного епізоду:

4.7. *Мактостратиграфічні підрозділки* - сукупність різних порід, які сформувалися на певній місцевості протягом певного періоду. Відносяться до певних епізодів за особливостями літологічного складу і комплексу стратиграфічних рівнів. Встановлюється послідовність, послідовність, для розчленування четвертинних відкладів, відносяться також до розчленування субкварternого утворення літологічно. Відносяться до певної стратотемі (від епізоду до епізоду) складу, мінералу (для кварternого періоду: мінералу - флювіальний).

4.7.1. *Склад* - інтервал певної породи, які утворилися протягом певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного епізоду, який складається з певних порід і час завершення. Відносять до певного епізоду. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості.

4.7.2. *Мінерал* - сукупність різних порід, які сформувалися протягом певного літологічного складу і відносяться до певного літологічного складу (мінералу) або певного літологічного складу (мінералу). Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості.

4.7.3. *Підпорядкованість* - сукупність різних порід, які сформувалися в певній місцевості, субкварternого субкварternого складу протягом певного періоду літологічного складу (мінералу). Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості.

4.8. *Субкварternі стратиграфічні підрозділки* - сукупність різних порід, які складаються в інтервалі між субкварternі стратиграфічними границями, що розчленовують певний епізод - маркер.

Об'єкт підпорядкованості визначається певною певною субкварternі стратиграфічною границею до певного літологічного складу.

4.8.1. *Субкварternі стратиграфічні підрозділки* - маркер - певний літологічний склад, який формується в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості.

4.8.2. *Субкварternі стратиграфічні підрозділки* - сукупність різних порід, які складаються в певній місцевості, субкварternі стратиграфічними границями. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості. Відносяться до певного літологічного складу в певній місцевості.

... на сейсмопідкомплекс при наявності в них витриманих проміжних горизонтів - маркерів.

4.9 Циклостратиграфічні підрозділи - стратони, на які ґрунтуються ритмічно побудовані геологічні тіла-цикліти. Виділяються за ритмічно повторюваних в розрізі сполучень певних літогенетичних типів порід. Об'єднують у вертикальному розрізі різнофаціальні утворення, чим відрізняються від інших стратиграфічних підрозділів з їх внутрішньою спільністю фаціальних характеристик. Циклітам звичайно властиве чергування основних літолого-фаціальних елементів: в підшві трансгресивних, в однорідних, в покриві-регресивних.

4.9.1. Границі між циклітами проводяться по чітко виражених слідах перерви осадконагромадження, широко розповсюджених в межах розвитку даного геологічного тіла. Цикліти мають власний стратотип. Визначаються цифрами (знизу вгору) для кожного порядку циклітів в даній ритмічно-фаціальній зоні або регіоні. Основні порядки циклітів (від старшого до вищого): мікроцикліт, мезоцикліт, макроцикліт, мегацикліт.

4.9.2. *Мікроцикліт* охоплює у вертикальному розрізі сполучення верств декількох порід з неповторною направленістю їх послідовності. Звичайна потужність - від декількох см до перших десятків м.

4.9.3. *Мезоцикліт* - набір мікроциклітів з певною ритмічною направленістю їх послідовності у вертикальному розрізі. Звичайна потужність - від перших десятків м до сотень м в геосинклінальних областях. За своїм рангом може розглядатися як еквівалент підсвіти або верств з географічною назвою.

4.9.4. *Макроцикліт* - набір мезоциклітів з ритмічною направленістю їх послідовності у вертикальному розрізі. Границі представлені перервами в осадконагромадженні, а також слідами магматичної діяльності в складчастих областях. Потужність на платформах-перші сотні м, в геосинклінальних областях - до однієї тисячі м. За своїм рангом може розглядатися як еквівалент світи або підсвіти.

4.9.5. *Мегацикліт* - складається у вертикальному розрізі набором складених циклітів; використовується при розчленуванні ритмічно побудованих літологічних утворень великої потужності.

4.9.6. Співпорядкованість циклітів різних рангів приймається в кожному конкретному випадку, залежно від специфіки досліджуваного ритмічно побудованого геологічного тіла.

5. Стратиграфічні шкали

5.1. Стратиграфічна шкала - еталон стратиграфічної послідовності визначення рангу та таксономічної підлеглості стратонів. Виділяються такі категорії шкал: міжнародна, загальні, регіональні, місцеві (табл.2).

5.2. Міжнародна стратиграфічна шкала - стратиграфічна шкалованість хроностратиграфічних підрозділів глобального та субглобального поширення. Вихідний стратон шкали - система. Зміст, об'єм і характеристика цієї категорії стратиграфічних шкал знаходиться в компетенції Міжнародного геологічного конгресу або уповноважених ним органів.

Класифікація стратиграфічних одиниць для території України

Категорія одиниці	Синонім стратоніма
Мікродіахронні та змідальні	<u>Хроностратиграфічні:</u> Ахротема Еомотема Ератема Система Відділ Ярус Хроностава Цікари для чотириступної системи: Роддія Ланка Ступінь <u>Магнєтостратиграфічні:</u> Супердіама полярності Ордіама полярності Субдіама полярності
Регіоналізації	<u>Екостратиграфічні</u> (чи включеною чотири- Регіодіахроніа (підсистема) Регіодіахроніа (горизонт)
Місцеві	<u>Діахроністатиграфічні:</u> Серія Субсерія Верстан з географічною назвою Точка Пачка Пачка-маркер <u>Петростратиграфічні:</u> Полікомплекс Комплекс <u>Екостратиграфічні:</u> Екостратиграфічні зони різних видів Проміжні породи з ... (фауною, флорою) <u>Мікродіахроністатиграфічні:</u> Цикліти різних рангів <u>Сейсμοстратиграфічні:</u> Сейсмонкомплекс Сейсморигіт-маркер <u>Кліматостратиграфічні:</u> Кліматоліт (підорганізм) Склад

У випадку деяких регіональних відмін від Міжнародної стратиграфічної шкали ярусів і хронозон, іноді - відділів, для окремих великих територій (Західна Європа, Північна Америка, Африка, Україна, Росія, Середня Азія) на основі Міжнародної стратиграфічної шкали складаються загальні стратиграфічні шкали, які враховують існуючі розбіжності. Загальна стратиграфічна шкала для території України затверджується Національним стратиграфічним комітетом України (додатки 4, 5, 7).

4.4 Регіональні стратиграфічні шкали - стратиграфічна повнота стратиграфічних підрозділів даного геологічного регіону чи певного структурного утворення. Вихідний стратон шкали - регіоярус (горизонт). Для України ці шкали затверджуються Національним стратиграфічним комітетом України (додаток 6).

4.5 Місцеві стратиграфічні шкали - стратиграфічна повнота стратонів різних категорій, їх ранг і таксономічна підлеглість в даному структурно-фаціальному районі (зоні), або у відокремленій ділянці території. Ці шкали - світа. Місцеві шкали затверджуються Національним стратиграфічним комітетом України.

4.6 Зіставлення даних різних категорій стратиграфічних шкал у табличному вигляді з урахуванням кореляційних і місцевих стратиграфічних схем. (див. розділ 10).

6. Валідність стратиграфічних підрозділів

6.1 Валідний (дійсний) стратиграфічний підрозділ - стратон, що виділений відповідно до правил його установаження, публікації та затвердження.

6.2 Стратони, що вперше виділяються на території України, визначаються відповідно до вимог цього Кодексу щодо стратиграфічного обсягу, встановлення, правил стратиграфічної номенклатури, публікації та затвердження.

6.3 Нові стратиграфічні підрозділи отримують статус валідних після їх затвердження.

6.4 Для Міжнародної стратиграфічної шкали - Міжнародним геологічним комітетом або уповноваженими ним органами.

6.5 Для загальних, регіональних і місцевих шкал - Національним стратиграфічним комітетом України.

6.6 Стратиграфічні підрозділи, що були встановлені раніше, визнаються валідними при умові, якщо публікація їх найменувань і опису супроводжувалась:

а) до 1966р. - позначенням рангу стратону, його геологічного віку або стратиграфічного положення в геологічному розрізі даної території, географічного розташування, загальної характеристики;

б) після 1966 до 1977рр. - виконанням вимог, що викладені в брошурі «Стратиграфическая классификация, терминология и номенклатура» (Л., 1965);

в) після 1977р. і до введення в дію Стратиграфічного кодексу України виконанням вимог «Стратиграфического кодекса СССР» (Л., 1977).

6.7 Валідні стратиграфічні підрозділи обов'язкові для використання в усіх видах всіх видів геологічних карт України, стратиграфічних схемах, затверджених Національним стратиграфічним комітетом України та його комісіями, у довідкових матеріалах по геології території України.

7. Основні правила стратиграфічної номенклатури

7.1 Стратиграфічна номенклатура включає як інші, номенклатури найменувань стратиграфічного підрозділу не може бути відмінною в межах з такою ж точністю і найменуванням множини будь-якого стратиграфічного об'єкту.

7.2 Кожний стратиграфічний підрозділ, позначено від його рангу і наявності чи тако чи іншого класифікаційного рангу, має тільки один дійсний найменування.

7.3 Найменування просте назви стратиграфічного підрозділу, як правило не повинно співпадати з вже існуючим найменуванням інших стратонів, починаючи від їх рангу, геологічного віку та географічного поширення.

7.4 Якщо називають підрозділ порівно з іншим, стратону надостатки встановлює, то тільки найменуванням стратону і дужки вказується його ранг.

7.5 При ефімичності вказівки відомості порівно до одного з двох суфіксів стратиграфічних підрозділів Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал (систематична номенклатура найменування, так самоїться з найменування цих двох стратонів (артемі, місто, місто, місто), що і вказується з номінальним типом, стилем або іншим чином.

а) називають найменуванням стратону утворенням з відомостями тієї при побудові, що в стратиграфічний інтервал вказується назвою об'єкта публікації стратонів Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал.

б) позначити найменуванням стратону утворенням з відомостями об'єкта, що він знаходиться при вказівці, що стратиграфічний інтервал об'єкта який об'єкт вказується стратонів Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, на розширення.

в) при позначенні найменуванням перенесено вказується найменування неясного і даному випадку підрозділу Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал.

7.6 При позначенні вказівки порівно не вказується стратону Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, вони вказується найменуванням найближчого по рангу точно встановленого стратиграфічного підрозділу і професійна: що вказується до вказівки на розширення утворення), порівно (порівно безпосередньо підставляють стратон з вказівки найменуванням), після (порівно вказується в порівно дано стратону з відомостями найменуванням).

7.7 Стратиграфічний інтервал порівно у формі вказівки об'єкта або позначення утворення позначується найменуванням стратонів Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, які вказується з стратиграфічної позначенності порівно в даному регіоні, структурно-фаціальному регіоні або його частині.

Міжк порівно в стратиграфічний позначенності порівно вказується найменуванням найближчого по рангу точно встановленого стратону з професійна: що, порівно, після (додаток 7.6).

8. Правила публікації та авторства

8.1. Для вказівки відомості нового стратиграфічного підрозділу необхідна публікація в науковому виданні широкого розповсюдження його найменування (з вказівкою його географічного, рангу, стилю, розміру, складу, періодичності).

... і потужності та інших параметрів. Розглядається співвідношення з ... і перекриваючими утвореннями та суміжними стратиграфічними ... по латералі, геологічний вік, перелік підлеглих стратонів, що ... цей стратиграфічний підрозділ, його поширення в структурно-фаціальних ... геологічних регіонах, місцезнаходження стратотилу.

9.2 Публікація стратиграфічного підрозділу датується роком виходу в світ ... що вказаний на титульному листі.

9.3 Опис та назва стратону не вважаються опублікованими, якщо про них ... тільки у рукопису (фондовий звіт, дисертація тощо), в доповідях без ... публікації, в друкованих або рукописних стратиграфічних схемах, ... геологічних карт та іншій геологічній документації, в експозиціях музеїв і ...

9.4 Автором стратиграфічного підрозділу є особа чи колектив, які вперше ... його валідне найменування і опис, згідно з вимогами Кодексу (п.8.1.).

9.5 Автор (авторів) до складу найменування стратиграфічного підрозділу не ...

9. Право пріоритету

9.1 Право пріоритету забезпечує валідним стратиграфічним підрозділам ... первісного найменування та прийнятого його автором стратиграфічного ... який в подальшому може тільки уточнюватись.

9.2 Правом пріоритету охороняються всі стратони, крім допоміжних.

9.3 Первісним найменуванням валідного стратиграфічного підрозділу є ... вання, яке фігурує в першій публікації. Воно зберігається у всіх випадках, ... орфографічних та друкарських помилок, які в наступних дослідженнях ... бути виправлені з повідомленням про це у геологічних виданнях.

9.4 Первісне найменування валідного стратиграфічного підрозділу не може ... змінено навіть його автором. Допускається зміна найменувань біострати- ... зональних підрозділів у випадку одержання матеріалів щодо суттєвої ... зміну зони, уявлення про стратиграфічне поширення зонального комплексу ... решток, про зміну назви виду-індексу, його невалідності або його заміни ... більш характерним видом-індексом і т.п.

9.5 Найменування стратиграфічного підрозділу, похідне від назви геогра- ... об'єкту, при перейменуванні цього об'єкту може бути змінено тільки ... постановою Національного стратиграфічного комітету України.

9.6 Найменування зберігається, якщо в результаті подальших досліджень ... уявлення про вік стратиграфічного підрозділу в цілому.

9.7 При зміні рангу стратиграфічного підрозділу або у випадку його ... з одного класифікаційного ряду в інший, його первісне найменування ... зберігатись.

9.8 Якщо підчас досліджень на основі даного стратону встановлено два чи ... нових стратиграфічних підрозділи того ж рангу, використання попереднього ... для жодного з них неприпустимо.

9.9 При уточненні об'єму стратиграфічного підрозділу (за винятком ... біостратиграфічних) його найменування зберігається у випадку зміни ... не більш, ніж на одну третину.

9.10 Якщо один і той же стратиграфічний підрозділ розглядається в літературі під двома або більшою кількістю найменувань (синонімів), пріоритет віддається тому, який опублікований першим.

9.11 Якщо декілька різних стратиграфічних підрозділів (таж і більші) фігурують в літературі під одним найменуванням (гомонімія), пріоритетним вважається найменування валідного стратону, який був опублікований першим.

9.12 При визначенні гомонімії необхідно дотримуватися правил професійної етики, повідомити авторів (авторів) найменувань про ситуацію, яка склалася, з наданням йому (їм) можливості запропонувати нове найменування.

9.13 Найменування, які не повністю відповідають правилам стратиграфічної номенклатури, але широко використовуються в геологічній практиці, зберігаються як виняток, рішеннями Національного стратиграфічного комітету України.

9.14 Новіші стратиграфічні найменування віддаються. Винятком є найменування, що широко увійшли в геологічну практику і зберігаються як виняток, рішеннями Національного стратиграфічного комітету України.

9.15 Списки стратиграфічних підрозділів як сскасовуються, так і тих, що зберігаються як виняток, публікуються Національним стратиграфічним комітетом України у геологічних виданнях.

10. Стратиграфічні схеми

10.1 Стратиграфічна схема – таблицний вираз просторово-часових співвідношень стратону, що складають певні ділянки земної кори та скорельовані з Міжнародною або загальною стратиграфічними шкалами.

10.2 Для території України передбачається складання таких видів стратиграфічних схем:

а) місцеві стратиграфічні схеми відображають стратиграфічну послідовність і співвідношення стратиграфічних підрозділів в межах обраного стратону Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, що складають надра об'єктові ділянки території або структурно-фаціальних районів (зон), проводяться кореляції виділених стратонів з підрозділами Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал.

Призначення місцевих стратиграфічних схем – побудова первісної стратиграфічної основи розробки легенд до складання крупно- та середньомасштабних геологічних карт, визначення та кореляція стратиграфічних рівнів, що мають або перспективні на різні види корисних копалин.

б) кореляційні стратиграфічні схеми – відображають просторово-часові співвідношення стратиграфічних підрозділів, що складають надра території країни, її окремих великих частин або геологічних регіонів в межах обраного стратону Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал. Проводяться кореляції геологічних розрізів структурно-фаціальних районів (зон) між собою та з одрозділами Міжнародної, загальної та регіональної стратиграфічних шкал, що і є змістом цих схем.

Кореляційні схеми служать стратиграфічною базою розробки легенд до середньомасштабних геологічних карт.

10.3 Стратиграфічні схеми народинак видів астуляють в дію після їх затвердження Національним стратиграфічним комітетом України.

ПРАВИЛА ВИБОРУ ТА ОПИСУ СТРАТОТИПІВ

I. Загальні положення

§ 1. Терміном **стратотип** внамається конкретний розріз, який обрано, описано та прийнято за еталон даного стратону.

§ 2. Відомі такі види стратотипів:

а) **голостратотип** (періодичний стратотип) – зображе описаний розріз (єдиний або складений) стратиграфічного підрозділу, прийнятий його автором за еталон;

б) **якостратотип** (образний стратотип) – обирається серед розрізів, що описані автором стратону, якщо голостратотип не був ним визначений;

в) **набостратотип** (новий стратотип) – встановлюється у випадку змінення голостратотипу та якостратотипу, або в ситуації, коли вони стають непридатними; може знаходитися за межами стратотипової місцевості;

г) **гіпостратотип** (вторинний, додатковий стратотип) – позначається при наявності більшої повноти у ньому стратиграфічних ознак, в порівнянні з голостратотипом; обирається серед найбільш доступних для вивчення розрізів; допускається його вибір за межами стратотипової місцевості;

д) **парастратотип** – позначений автором стратону розріз, який доповнює стратиграфічні ознаки, що зафіксовані у голостратотипі;

е) **складений стратотип** – сукупність вертикальної послідовності розрізів в межах стратотипової місцевості, яка складає в цілому повний стратотип даного стратону.

ж) **врсельний (площинний) стратотип** – унітарність складового стратотипу, у якій послідовність намірстування гірських порід та визначення границь верств визначаються як стратиграфічними, так і палеонтономорфологічними методами, встановлюється при вищесказаній стратиграфічній підрозділній чотвертинній системі континентальних утворень неогену.

§ 3. **Стратотип стратиграфічної границі (лініотип)** – обраний за еталон розріз, в якому ознакзначно фіксуються положення шкелюї границі стратону.

§ 4. **Точка глобального стратотипу границі** – точка, що обрана у стратотипі нижньої границі підрозділу Міжнародної стратиграфічної шкали, яка фіксує певний момент геологічного часу та приймається за стандарт встановлення цієї границі.

§ 5. Позначення стратотипу обов'язково для кругу, хронозону, епохи, регіону (горизонту), сайту, верста з географічною назвою, комплексу, полікомплексу, кількості, стадіалу, підгоризонту, магнітозони, піваліту (за наявності мікрофаунітів).

II. Вимоги до вибору стратотипу

§ 6. Стратотип повинен бути доступним всім дослідникам без жодних обмежень, надмірних зусиль та витрат.

§ 7. Стратотип повинен бути розташованим у легко доступному для вивчення місцевості та зафіксованим на місцевості відповідною існуючою мережею

§ 8. Стратотип обирається серед повних розрізів з добре обґрунтованими і чіткими стратиграфічними границями, з достатньо презентованими підстилюючими та перекриваючими стратиграфічними підрозділами.

§ 9. В стратотипі не повинно бути структурних ускладнень, сильних діагенетичних змін та седиментаційних порушень, які можуть змінити первісну послідовність верств, видозмінити магнітні, геохімічні та геохронологічні характеристики.

§ 10. В стратотипі повинні бути відсутні стратиграфічні перерви.

§ 11. Стратотип, при можливості, повинен мати достовірну палеонтологічну характеристику, що гарантує надійну біостратиграфічну кореляцію презентованого стратиграфічного підрозділу з іншими рівночасними стратонами.

§ 12. При можливості, у стратотипі проводиться радіометричне датування нижніх та верхніх границь стратону та підлеглих йому стратиграфічних підрозділів.

§ 13. У районах з поганою відслоненістю стратотипи можуть бути встановлені по керну свердловин. Обраний розріз повинен відповідати всім вимогам Кодексу. Стратотип може бути складеним по керну кількох свердловин в межах одного профілю або ділянки, які є стратотиповою місцевістю.

III. Правила опису стратотипів

§ 14. Опис починається відомостями про місцезнаходження стратотипу з додатком зарисовки або фотографії відслонення або розкритого свердловиною розрізу, а також геологічної карти (схеми).

§ 15. Наводиться літологічний (петрографічний) опис розрізу із позначенням порожнечностей, текстурних і структурних особливостей, мінералогічної та геохімічної характеристик гірських порід, даних радіологічного датування, геологічного віку, палеомагнітних і каротажних досліджень.

§ 16. Опис супроводжується поверхстовою палеонтологічною характеристикою, коротким аналізом біостратиграфічного та фаціального значення органічних решток, що зустрінуті (з врахуванням їх монографічного вивчення), обґрунтуванням обраних стратиграфічних границь, короткою характеристикою підстилюючих та перекриваючих утворень, відомостями про їх вік і контакти з ними.

§ 17. Повідомляється адреса збереження документації, зразків і проб гірських порід, органічних решток, керну свердловин.

ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТРАТИГРАФІЧНИХ СХЕМ ДЛЯ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

1. Загальні положення

§ 1. Стратиграфічні схеми відносяться до двох категорій: місцеві та кореляційні.

§ 2. Місцеві стратиграфічні схеми створюються для обмеженої території або окремого структурно-фаціального району. Вони складаються з кількох вертикальних колонок, що розміщуються зліва направо. Крайня ліва колонка складається з трьох або чотирьох підколонк: Тут наводиться загальна стратиграфічна шкала ератому (система, відділ, ярус, при можливості-хронозона), до якого відноситься утворення, що досліджується. Праворуч розташовується колонка «Стратиграфічний розріз», де в табличному вигляді зображаються стратиграфічні послідовності і співвідношення ератонів, що складають розріз надр даної території. Для кожного з них обов'язкове наведення літологічної (петрографічної), палеонтологічної (при відсутності органічних решток) характеристик, позначення пласта-марсра, потужності. При наявності асоціаційних позначень, наводяться дані радіодатированню віку порід. У випадку великої кількості таксонів органічних решток, палеонтологічна характеристика може бути вносима в окрему колонку «Органічні рештки», що розташовується праворуч від колонок загальної стратиграфічної шкали. При достатньому обґрунтуванні наявності в розрізі малопізнаних, відомих про них з віднощеними позначеннями виносяться в окрему колонку дворуч від колонок «Стратиграфічний розріз». Підставляючи та перекриваючи утворення позначаються ідеями. В колонці «Схеми суміжних районів», що розташовується на правому краю схеми, наводяться короткі відомості про стратиграфічні схеми рівночасних утворень в суміжних територіях або структурно-фаціальних районах (не більше двох). У заголовку колонки позначаються організації, що проводили дослідження, та (або) автори схем, рік публікації чи затвердження.

§ 3. Кореляційні стратиграфічні схеми створюються для геологічних регіонів, великих частин території країни, для країни в цілому. Схеми складаються з трьох вертикальних колонок (зліва направо).

1) крайня ліва колонка в складі чотирьох або п'ятих підколонк містить відомості про ератони Міжнародної або загальної стратиграфічної шкали (система, система, відділ, ярус, по можливості хронозона), до яких відноситься гірські породи, що корелюються.

2) праворуч розташовується колонка «Регіональна стратиграфічна шкала» (регіонарус (коризонт)).

3) далі розміщуються колонки «Характерні комплекси органічних решток». В ній наводяться списки таксонів органічних решток, які зустрінуті у більшості розрізів, що корелюються, і визначають відносний геологічний вік прямих порід, можливо кожну велику групу органічних решток розглядати в окремій підколонці;

4) у випадку присутності в розрізах достовірно обгрунтованих магнітозон, відомості про них з відповідними позначками розміщуються у додатковій колонії «Магнітостратиграфічна шкала», «Магнітозони», яка розташовується праворуч від колонки «Характерні комплекси органічних рештків»;

5) наступна колонка – «Кореляція місцевих стратиграфічних розрізів» поділяється на підколонки по кількості структурно-фаціальних районів (зон) або геологічних регіонів, розрізи яких корелюються. У заголовку кожної підколонки позначається назва району (зони) або регіону, послідовність яких відповідає їх розташуванню на схемі структурно-фаціального районування, що додається (з заходу на схід і з півночі на південь).

У підколонці в табличному вигляді зображаються просторово-часові співвідношення стратонів, що складають розріз даного структурно-фаціального району (зони) або геологічного регіону. Для кожного стратиграфічного підрозділу обов'язкові відомості про літологічну (петрографічну), палеонтологічну характеристики, пласти-маркери, потужності; при наявності достовірних матеріалів, позначаються радіогеохронологічні, циклостратиграфічні, сейсмостратиграфічні та інші параметри. Підстиляючі та покриваючі утворення позначаються індексами.

Крайня права колонка – «Схеми суміжних районів» у табличному вигляді надає відомості про стратиграфічне розчленування рівночасних утворень в суміжних територіях (не більше двох), що мають важливе значення для розуміння стратиграфії досліджуваних регіонів або структурно-фаціальних районів. У заголовку колонки (підколонки) позначається організація-упорядник або автор (автори) схеми, рік публікації чи затвердження.

II. Рекомендації по оформленню стратиграфічних схем

§ 4. У заголовку схеми подається її найменування: "Стратиграфічна схема (вік) ... відкладів (формувань) ... території або структурно-фаціального району (зони)". Між заголовком і верхньою рамкою власне схеми ліворуч позначається категорія схеми: місцева або кореляційна.

§ 5. При недостатньо обгрунтованих даних, за якими побудована місцева стратиграфічна схема, вона, згідно з рекомендацією організації-упорядника, супроводжується поряд із словом «місцева» позначкою «робоча». Після затвердження Національним стратиграфічним комітетом України дозволяється її тимчасове використання до створення більш достовірної стратиграфічної бази. Схеми без позначки «робоча» приймаються на існуючому рівні вивченості як повністю кондиційні.

§ 6. Між заголовком і верхньою рамкою схеми праворуч зазначається рік її складання. Автори стратиграфічної схеми не вказуються; їх прізвища перелічуються у пояснювальній записці. Під нижньою рамкою схеми праворуч робиться напис: «Затверджено Національним стратиграфічним комітетом України (дата)», протокол № ...).

§ 7. Кожна колонка (підколонка) на схемі має свій порядковий номер, що позначається зліва направо арабськими цифрами під заголовками колонок (підколонок).

§ 8 Граничні підрозділи Міжнародної, загальної та регіональної стратиграфічних шкал проводяться потовщеними лініями білого тонкого лінійки позначаються границі інших стратонів. Якщо вони не співпадають з границями підрозділів Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, положення останніх позначається закрутками по дугам кожної колони конкретних структурно-фаціальних районів (зон).

Достовірні стратиграфічні границі позначаються суцільними лініями-прямими або хвилястими. Недостатньо обгрунтовані границі зображуються пунктиром. Прямі лінії границь ведуться на з'явне залузяння, хвилясті – свідчать про присутність в розрізі порівняно невеликої стратиграфічної перерви. Круїни неперерв позначаються двома хвилястими лініями, одна з яких проводиться по підшві потриваючому, друга – по поверхні підстилаючих утворень, між ними наноситься вертикальна штрихова на весь стратиграфічний інтервал перерви. Відсутність достатньої інформації щодо якого-небудь інтервалу розрізу або приблизно гаданих стратонів позначається у відповідному місці зламом лінійки.

§ 9 При поступовій фаціальній зміні порід по простяганню латеральні границі стратонів позначаються ламаною лінією, у випадку різких фаціальних змін – прямими вертикальними лініями.

§ 10 Стратиграфічна схема супроводжується пояснювальною запискою, у якій чітко і коротко пояснені бути викладені матеріали за талани розділами.

1) «Вступ» – наводиться список прізвищ авторів, відомості про геологічні організації, що проводили дослідження, про рік підготовки схеми, використані матеріали та її апробацію.

2) «Основні нові матеріали по стратиграфії, що увійшли в дану схему» – повідомляється про нові, порівняно із схемою минулих років, матеріали по стратиграфії аналогічній території.

3) «Використані в схемі стратиграфічні підрозділи Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал» – перелічуються стратони, які знайшли відображення у схемі.

4) «Підрозділи регіональної стратиграфічної шкали» – перелічуються регіокруси (горизонти), розглядається їх співвідношення із стратонами Міжнародної або загальної стратиграфічних шкал, обгрунтовується приведення їх границь. У місцевих схемах, при відсутності відповідних матеріалів, пункт може бути пропущений.

5) «Кореляція місцевих стратиграфічних розрізів» – обгрунтовується структурно-фаціальне районування, що прийнято, повідомляється про обрані методи кореляції, наводяться відомості про рівночасні по латералі ради стратиграфічних підрозділів місцевих стратиграфічних шкал, які корелюються з межах того або іншого стратону Міжнародної або загальної та регіональної стратиграфічних шкал.

6) «Нові встановлені та старі скасовані стратиграфічні підрозділи» – аргументується скасування невеличких старих стратиграфічних підрозділів. Наводиться короткий характеристика нових встановлених стратонів, з обов'язковим позначенням їх стратонів.

7) «Корисні внаслідок» – перелічуються стратиграфічні різні, що перспективні на концентрацію того чи іншого виду мінеральної сировини.

8) «Стратиграфічні схеми суміжних районів» – обгрунтовується вибір наведених схем, які необхідні для кращого розуміння стратиграфічної меженої території.

9) «Окремі думки» – розглядаються різні точки зору авторів схеми на стратиграфічні побудови, що відображені на ній.

III. Порядок затвердження стратиграфічних схем

§ 11. Всі стратиграфічні схеми є дійсними після їх розгляду та затвердження Національним стратиграфічним комітетом України.

§ 12. Проекти стратиграфічних схем обговорюються і затверджуються на засіданнях НТР територіальних геологічних установ. Протоколи засідань разом з двома примірниками проекту схеми та пояснювальної записки до неї відсилаються до Національного стратиграфічного комітету України. Там вони розглядаються у постійних комісіях та за їх поданням затверджуються Пленумом або Радою Національного стратиграфічного комітету України як дійсні та обов'язкові до використання.

§ 13. Після затвердження один примірник схеми разом з випискою з протоколу засідання Пленуму Національного стратиграфічного комітету України або його Ради повертаються до установи, що її подавала. Другий примірник схеми з пояснювальною запискою до неї та протоколом НТР залишаються в архіві Національного стратиграфічного комітету України.

§ 14. Такий же порядок поширюється і на розгляд змін і поправок, що пропонуються до раніш затверджених схем.

§ 15. Публікація та розсилка затверджених схем проводяться територіальними геологічними організаціями.

Геоморфология ландшафти стратиграфички периоди

Стратиграфски период	Геоморфолошки елементи
Хроностратиграфски: Архонски Еоценови Еоцен Сенови Меои Еоц Антропоген	Архон Еоц Еоц Еоцен Еоцен Еоц Хрон
Титанс до четириотисет години Романс Нова Синан	Синан Синан Палео Тетраценови, синан
Востратиграфски: Синан Синан Еоцен и востратиграфски синан Томан Нова Нова-синан	Час формирање
Востратиграфски: Ретенови (романс) Востратиграфски доми романс доми Палео-романс и синан, романс	Час формирање
Палеостратиграфски: Палеогенови Еоценови	Час формирање
Мезостратиграфски: Синански мезогенови Синански мезогенови Синански мезогенови	Синански мезогенови Синански мезогенови Синански мезогенови
Кайностратиграфски: Кайноген Кайногенски Синан	Терциенски, кайноген Терциенски Синан
Синанстратиграфски: Синански синан Синански синан-синан	Час формирање
Ценостратиграфски: Палеогенови синан	Час формирање

Загальна стратиграфічна шкала докембрію України

Міжнародна стратиграфічна шкала	Еонотема		Ератема	Система, відділ	
Покриваючі утворення Акротема	Фанерозой		Палеозой	Кембрій	
Протерозой PR	Верхній протерозой PR ₃	Рифей R	570	Венд	Верхній V ₂
			620±15		
			Нижній V ₁		
			650±20	Верхній рифей (каратавський) R ₃	
	1000±50	Середній рифей (юрматинський) R ₂			
	1350±20	Нижній рифей (бурзянський) R ₁			
	1700				
	Середній протерозой (хлєсовий) PR ₂				
	2000				
	Нижній протерозой (криворізький) PR ₁				
	2600	Архей AR	Верхній архей (дніпровий) AR ₃		
	3150				
Середній архей (азовий) AR ₂					
3400					
	Нижній архей (дністровський) AR ₁				

Цифрами позначений вік в млн. років

Загальна стратиграфічна шкала мезозою та палеозою України

Ерата	Система	Відрив	Ярус	Вік поверхні граніці (млн.р.)	Трива- лість (млн.р.)
Покритичні утворення					
Kz	P	P ₁	P _{1 d}	65	
1	2	3	4	5	6
Мезозойська МЗ	Крейдовий К	Верхній K ₁	Міоценовий K _{1 m}	72	70
			Кампанський K _{1 km}	83	
			Самтський K _{1 st}	87	
			Комп'юський K _{1 k}	88 ?	
			Туронський K _{1 t}	91	
			Сеноманський K _{1 s}	96	
		Нижній K ₁	Альбський K _{1 al}	108	
			Аптський K _{1 a}	114	
			Баремський K _{1 be}	116	
			Готтрідський K _{1 g}	122	
			Ватиніювський K _{1 w}	130	
			Берігський K _{1 b}	135	
	Юрський J	Верхній J ₁	Титонський J _{1 t}	141	70
			Кімериджський J _{1 km}	146	
			Оксфордський J _{1 o}	154	
		Середній J ₁	Кіпрійський J _{1 k}	160	
			Батський J _{1 be}	167	
			Бальський J _{1 b}	176	
			Алзський J _{1 a}	180	
		Нижній J ₁	Товарський J _{1 t}	187	
			Пітсбаський J _{1 p}	194	
			Смолігорський J _{1 s}	201	
			Геттінгський J _{1 h}	203	
	Триасова T	Верхній T ₁	Ретський T _{1 r}		40
			Норійський T _{1 n}	220	
			Курійський T _{1 k}	230	
		Середній T ₂	Ладимський T _{2 l}	235	
			Алізійський T _{2 a}	240	
		Нижній T ₁	Одринський T _{1 o}		
			Індський T _{1 i}	245	

1	2	3	4	5	6
Палеозойська РЗ	Пермська Р	Верхній Р ₂	Татарський Р ₂ t	250	50
			Казанський Р ₂ kz	255	
			Уфимський Р ₂ u	258	
		Нижній Р ₁	Кунгурський Р ₁ k	265	
			Артинський Р ₁ ag	275	
			Сакмарський Р ₁ s	285	
			Асальський Р ₁ a	295	
	Кам'яну-гілля С	Верхній С ₃	Гжельський С ₃ g	305	65
			Касимовський С ₃ k		
		Середній С ₂	Московський С ₂ m	320	
			Башкирський С ₂ b		
		Нижній С ₁	Серпуховський С ₁ s	325	
			Візейський С ₁ v	350	
	Девонська D	Верхній D ₃	Фаменський D ₃ fm	365	50
			Франський D ₃ f	375	
		Середній D ₂	Живетський D ₂ g	380	
			Ейфельський D ₂ ef	385	
		Нижній D ₁	Емський D ₁ e	390	
			Празький D ₁ p	410	
			Лохківський D ₁ l		
	Силурийська S	Верхній S ₂	Пржидольський S ₂ p	415	25
			Лудловський S ₂ ld	425	
		Нижній S ₁	Венлокський S ₁ w	430	
			ЛяндOVERський S ₁ l	435	
	Ордовіцька O	Верхній O ₃	Ашгільський O ₃ as	445	65
		Середній O ₂	Карадокський O ₂ k	455	
			Лландейлський O ₂ ld	470	
			Лландівірський O ₂ l		
		Нижній O ₁	Аренігський O ₁ a	485	
			Тремадокський O ₁ t	500	
	Кембрійська C	Верхній C ₃		515	70
		Середній C ₂		545	
		Нижній C ₁		570	

Шкала абсолютної геохронології фанерозою подана згідно з таблицею G.S. Odin et Ch. Odin (Geochronique, 1990, № 35, p. 18-21).

Регіональна стратиграфічна шкала девону та палеогеону України

Загальна стратиграфічна шкала					Регіональні (горизонти)		
Еквівалент	Система	Вік	Підвідрів	Вік в мільйонах років (млн. років)	Західні регіони	Південні регіони	Північні регіони
1	2	3	4	5	6	7	8
Кайнозойський К.З.	Неогенова N	Пліоцен N ₃	Верхній N ₃ ²	3	Румунський N ₂ r	Алпійський N ₂ al	Регіони не визначені
			Нижній N ₃ ¹	5	Дакійський N ₂ d	Кімерійський N ₂ km	
			Верхній N ₁ ²	7 8,4	Понтийський N ₁ p	Понтийський N ₁ p	
				13,6	Панонський N ₁ pa Сарматський N ₁ s	Міотенський N ₁ m Сарматський N ₁ s	
		Міоценова N ₁	Середній N ₁ ¹	16,5	Басенський N ₁ b	Конакський N ₁ ko Караїмський N ₁ kr Фокіанський N ₁ fo	Новопетріський N ₁ nv
			Нижній N ₁ ¹	23,8	Карпатський N ₁ k Оттангський N ₁ ot Егебурзький N ₁ eb Егерський N ₁ eg	Тарпакський N ₁ t	
						Регіони не визначені	
		Палеогенова P	Олігоценова P ₃	37	Омбронський (меліойтський) P ₃ om	Горностійський P ₃ go Аспійський P ₃ as Сіропський P ₃ si Меліойтський P ₃ ml Паннобелський P ₃ pl	Верейський P ₃ vr
							Меліойтський P ₃ ml

1	2	3	4	5	6	7	8
К а в н о з о й с ь к а КЗ	Палеогенові Р	Еоценові Р			Бистрицький Р ₂ bs	Альмінський Р ₂ al Кумський Р ₂ km	Обухівський Р ₂ ob
				48	Вигодський Р ₂ vg	Новопавлівський Р ₂ nv Сімферопольський Р ₂ sm	Київський Р ₂ kv
				54	Манявський Р ₂ mp	Бахчисарайський Р ₂ bh	Бучацький Р ₂ bc
							Канівський Р ₂ kn
Палеоценові Р				65	Ямненський Р ₁ jm	Качинський Р ₁ kc	Сумський Р ₁
					Стрийський Р ₁ st	Білокам'янський Р ₁ bl	Мерлінський підрегіонарус Р ₁ mg Псьолський підрегіонарус Р ₁ ps

СТРАТИГРАФІЧНА СХЕМА

ЗРАЗОМ

КОРЕЛЯЦІЙНА

.... (ВІК) ФОРМУВАНЬ... [РЕГІОН]

199...р.

МІЖНАРОДНА АБО ЗАГАЛЬНА СТРАТИГРАФІЧНА ШКАЛА					РЕГІОНАЛЬНА СТРАТИГРАФІЧНА ШКАЛА	ХАРАКТЕРИ КОМПЛЕКСІВ ОРГАНІЧНИХ РЕШТІВ				МАГНІТО-СТРАТИГРАФІЧНА ШКАЛА	КОРЕЛЯЦІЯ МІСЦЕВИХ СТРАТИГРАФІЧНИХ РОЗРІЗІВ			СХЕМИ СУПІСНИХ РЕГІОНІВ		
СИСТЕМА	ВІДДІЛ	ЯРУС	ПІД-ЯРУС	ХРОНО-ЗОНА	РЕГІОНАЛЬНИЙ (ГОРИЗОНТ)	1	2	3	4	5	СТРУКТУРНО-ФАЦІАЛЬНІ РАЙОНИ АБО ГЕОЛОГІЧНІ РЕГІОНИ	РЕГІОН АВТОР. РІВ.	РЕГІОН АВТОР. РІВ.	РЕГІОН АВТОР. РІВ.	РЕГІОН АВТОР. РІВ.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
ВЕРХНІЙ					ДУБОВСЬКИЙ						ДУБІВСЬКА СВІТА	РУНСЬКА СВІТА	СЕМЕНІВСЬКА СВІТА	ТАЛІВСЬКА СВІТА	ПРОСНА СВІТА	
					УСПЕНСЬКИЙ						ТУФОВІСЬКА СВІТА	ВЕРХНЯ ПІДСВІТА	ГЛИНИСТО-НА-РЕОНАТНА ТОВЩА		ПЛИТНИЙ НОВА ТОВЩА	
					НОВОСЕЛИЦЬКИЙ						Пісковики, туфобранки, поглиняні туфопласти-мармурі... 600м	Туф, туфобранки, пісковики, поглиняні туфопласти-мармурі... 450м	Пісковики, глинисті, проширені вулканіти та туфопласти. Фауна! 600м		Аргіліти, кварцити, вапняки з фауною! 350м	Пластили з флюором! 200м
СЕРЕДНІЙ			ВЕРХНІЙ		АРТЕМІВСЬКИЙ						БІЛІВСЬКА СВІТА	СЕРЕДНЯ ПІДСВІТА	СЕРЕДНЯ ПІДСВІТА	ТАЛІВСЬКА СВІТА	ПРОСНА СВІТА	
			СЕРЕДНІЙ								АРТЕМІВСЬКА ТОВЩА	ПРОХОРІВСЬКА СВІТА	ПРОХОРІВСЬКА СВІТА		ПРОХОРІВСЬКА СВІТА	
			НИЖНІЙ								Пісковики з флюором, кварцити з фауною зони... мармурі... 150м	Пісковики, кварцити з проширеними кварцитами, у підшарі Fe-Mn конкреції... Фауна... 80м	Пісковики, кварцити з проширеними кварцитами, у підшарі Fe-Mn конкреції... Фауна... 80м		Пісковики, кварцити з проширеними кварцитами, у підшарі Fe-Mn конкреції... Фауна... 80м	
НИЖНІЙ											СКОПІВСЬКА СВІТА	ЛИМАНСЬКА ТОВЩА	ВЕДЕРІВСЬКА СВІТА	ТАЛІВСЬКА СВІТА	ПРОСНА СВІТА	
											ВЕРХНЯ ПІДСВІТА	ВЕРХНЯ ПІДСВІТА	ВЕРХНЯ ПІДСВІТА		ВЕРХНЯ ПІДСВІТА	
											Вулкани з проширеними вулканітами, пачинаючи з вулканітів... Фауна! 140м	Вулкани з проширеними вулканітами, пачинаючи з вулканітів... Фауна! 140м	Вулкани з проширеними вулканітами, пачинаючи з вулканітів... Фауна! 140м		Вулкани з проширеними вулканітами, пачинаючи з вулканітів... Фауна! 140м	
												НИЖНЯ ПІДСВІТА	НИЖНЯ ПІДСВІТА	НИЖНЯ ПІДСВІТА	ТАЛІВСЬКА СВІТА	ПРОСНА СВІТА
												Вулкани, аргіліти з фауною... 75м	Вулкани, аргіліти з фауною... 75м	Вулкани, аргіліти з фауною... 75м		Вулкани, аргіліти з фауною... 75м
												Вулкани, аргіліти з фауною... 75м	Вулкани, аргіліти з фауною... 75м	Вулкани, аргіліти з фауною... 75м		Вулкани, аргіліти з фауною... 75м

ПІДСИЛАЮЧІ УТВОРЕННЯ

(ІНДЕКС)

(ІНДЕКС)

(ІНДЕКС)

*) ПРИ НАЙВІСШІЙ ДОСТОВІРНІСТІ ДАНИХ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Національним стратиграфічним комітетом України

дата, протокол №...